

Der har længe manglet en fyldestgørende bog om supervision fra et kognitiv-adfærdsterapeutisk perspektiv på dansk. Den er nu kommet og kan varmt anbefales.

Om end bogen ikke formelt er opdelt, kan bogen på sin vis inddeles i to dele: De første 6 kapitler beskæftiger sig med definitioner og grundlæggende principper i kognitiv supervision, hvor de efterfølgende kapitler 7-13 beskæftiger sig med særlige aspekter af supervision og hovedsageligt er forfattet af de forskellige bidragsydere, hvor de første kapitler primært er udarbejdet af redaktørerne.

Bogen starter med et indledende kapitel om hvordan kognitiv adfærdsterapeutisk kan forstås, og her betones især vigtigheden af at supervision "afspejler de grundlæggende principper og metoder i KAT, såsom målsætning, sokratisk dialog og omstrukturering" (s 23), at der udarbejdes en kontrakt og kravet om evidensbaseret. De mere specifikke indlæringsprincipper i supervision udforskes yderligere i kapitel 2, der betoner social indlæringsteori og Kolbs indlæringscirkel som de didaktiske principper, der kan anvendes. Dette kapitel udmærker sig endvidere ved – som mange andre kapitler i bogen – at indeholde mange eksempler der illustrerer pointerne.

Efter et relativt kort kapitel 3 hvor supervisionskontrakt og første session gennemgås, bliver Kolbs teori igen inddraget i kapitel fire om supervisionens faser. Supervisionens konceptualiseres her i fire faser: Problemstilling, analyse, teori/hypotese og hjemmearbejde, der så fører til ny viden og nye problemstillinger. Denne cirkulære Kolbske tilgang illustreres igen med masser af eksempler. Hvor det fjerde kapitel beskæftiger sig med supervisionens faser, fokuserer kapitel 5 sig med de parametre der går på tværs af faserne, strategi, metoder, struktur og interpersonel stil.

Et originalt bidrag til feltet præsenteres i kapitel 6 hvor begrebet mixer-pult introduceres. Denne metafor fra musikverdenen er et instrument til vurdering af supervisionstil, og som en mixerpult kan der justeres på en række parametre fra fx metode, fokus, strategi til interpersonel stil. De forskellige parametre rates fra 0-100, og lavere score kan udgøre det umiddelbare fokus for forbedring af supervision. Mixerpulten er et håndgribeligt værktøj, der muliggør en operationalisering af metoder til både at vurdere, hvor kognitiv-adfærdsterapeutisk supervisionen er, og muligheder for at finde de fokuspunkter, hvor supervision ikke følger metoden. Det er et klar plus, at bogen har dette "meta-plan" med og ikke blot beskriver forskellige metoder. Supervision af supervision er ligeledes fokus for bogens sidste kapitel, hvor mixerpulten og Kolbs indlæringscirkel igen inddrages, og der dannes en elegant syntese af de forskellige elementer.

Hvor den første del af bogen udgør et solid fundament for at forstå og udføre kognitiv-adfærdsterapeutisk supervision dækker de resterende kapitler mange forskellige områder lige fra en gennemgang af forskellige former for supervision til evaluering. At formen varierer går ikke ud over læsevenligheden, således læner de fleste kapitler sig meget op ad teori og det mere opremsende "spørgsmål og svar"-lignende format i kapitlerne 10 og 11 (om typiske vanskeligheder og etik) kan snildt bruges som en slags opslagsværk. Særlig omtale bør gives til kapitel om ACT, der formår at give en fyldestgørende og inspirerende om end lidt komprimeret introduktion til dette område, som der uden tvivl kunne skrives en hel selvstændig bog om. Der er igen eksplicit reference til den teoretiske forankring i adfærdspsykologi og beskrivelse af en række interventioner, der er let anvendelige.

Styrken ved bogen er 1) at supervision konceptualiseres i kognitiv-adfærdsterapeutisk terminologi, og at supervision dermed ikke skal låne begreber fra andre retninger, og 2) den kognitive tilgang udfoldes med eksplicit reference til en didaktisk teori. Supervision som indlæring af nye færdigheder, være det sig konkrete teknikker eller mere terapeut-skema-fokuserede refleksioner, kan kun fungere optimalt når de indtænkes i en sammenhængende didaktisk teori, hvilket er tilfældet her. Dette er tydeligt bogen igennem, trods de forskellige forfattere. Bogen er velskrevet, og her masser af eksempler, der illustrerer de praktiske og teoretiske pointer.

Der er også et par ting ved bogen, der undrer. Der er ingen reference overhovedet til Freestons omfattende arbejde om kognitiv supervision, hvilket er både ærgerligt og underligt, da hans fler-lagede teori også eksplicit refererer til Kolb. Nogle læsere vil måske savne eksplicit reference til de fortærskede begreber overføring og modoverføring, og eftersøge mere om arbejdet med terapeutens mere personlige reaktioner i de terapeutiske arbejde i en terminologi, der ikke er inficeret med psykodynamisk vaghed og mangel på videnskabelighed. Bogen mangler dog ikke fokus på terapeutens reaktioner, især i kapitel 5, hvor terapeutens reaktioner meget passende kædes sammen med interpersonelle færdigheder, og igen er udgangspunktet kognitivt og metoden solid didaktisk teoretisk forankret.

Alt i alt er der således tale om en fyldestgørende og grundig indføring i kognitiv supervision, både med henblik på teori og metoder. Frem for blot at fokusere på teknikker og indhold af supervision med forskellige grupper og problematikker sættes supervision med reference til Kolb ind i en teoretisk didaktisk forståelsesramme, hvilket giver en større forståelse og dybde i materialet. Bogen er et kærkomment bidrag til den danske litteratur om supervision, og med begrebet om mixerpulten er der ligeledes et redskab, der gør det muligt for læsere at vurdere deres egen supervision og samtidig – i den bedste kognitive ånd – måske at begynde at indsamle deres egen empiri omkring supervision.

Af Peter Dalsgaard, aut psykolog, Ph.D.